

Potser vindrà

En els seus diversos tractats gramaticals, Pompeu Fabra es refereix a la substitució, operada en la nostra llengua, del futur pel subjuntiu present, «en les proposicions subordinades introduïdes amb la conjunció quan i en les proposicions relatives que expressen un fet la realització del qual és incerta», diu textualment en la Gramàtica de 1918, dita de l'Institut, perquè és la que ha admès com a oficial. Així, tant es pot dir *Quan vindràs t'ho diré* com *Quan vinguis t'ho diré*, o *Entre els qui enviaran la solució correcta sortejarem deu premis* com *Entre els qui enviïn la solució correcta sortejarem deu premis*. Fabra es dolla, tal com manifesta a les *Converses filològiques*, que la segona d'aquestes dues construccions (és a dir, amb el present de subjuntiu) hagués esdevingut usual i tendís a reemplaçar la primera, però sens dubte no gosà condemnar-la considerant la preponderància que havia adquirit. Recomanava vivament, això sí, de no substituir el futur pel present de subjuntiu en aquells casos en què aquesta substitució dona lloc a una frase equivoca: quan el verb de l'oració subordinada està en primera o segona persona del plural i és un verb en què aquestes dues persones revesteixen la mateixa forma en el present d'indicatiu i en el de subjuntiu. I adduïa l'exemple —de frase equivoca— *Els qui treballarem serem recompensats*, oració que indica una acció present, però amb la qual es confon fatalment una que indica una acció futura. Els qui treballarem serem recompensats si hom hi substitueix el futur pel present de subjuntiu. Cal afegir-hi que la llengua literària moderna, seguint el pensament de Fabra, sol usar també el futur quan el verb està en alguna de les altres quatre persones.

Hi ha un altre cas, però, de substitució del futur pel present de subjuntiu, que observem fins i tot en textos presumiblement corregits, i que sembla evident que caldria condemnar sense concessions: quan l'oració s'inicia amb adverbis de dubte com *potser*, *tal vegada*, etc. Llegim, per exemple: «*Potser el nou govern es preocupi de l'assumpte*». Vet aquí una construcció que traeix clarament la influència del castellà —que ha desenvolupat molt més que no el català l'ús del subjuntiu—, que ens apareix ben artificialosa, perquè no ha penetrat encara en el llenguatge popular, i que som a temps de combatre i de rebutjar. Caldria dir, doncs, *Potser el nou govern es preocupara de l'assumpte*, així com, en lloc de «*Tal vegada no vulgui*» o «*Potser vingui*», cal dir *Tal vegada no voldrà* i *Potser vindrà*.